

Psalm 37: 1-11
Jakobus 5: 7-11
Ruth 1

Ruth 1

①

Broeder en Zuster in de Heer,

Vandaag wil ik U onderhouden over het Bijbelboek „Ruth“. Een Bijbelboek dat gerust gezien mag worden als „een juweel in de Israëlsche letterkunde“. Het boodschap ontkent dat God niet een God is van één volk, maar Heer van alle volken: „**uw God is mijn God**“... Het boek is ook op een heel **fijng gevoelige** manier geschreven, en het draagt een zeer groot potentieel **wijsheid** in zich. De gebeurtenissen ervan, en dat is dan het eerste dat opvalt, zijn op een **vrij eenvoudige manier, aangrijpend**, en ook **liefdevol** beschreven.

Als wij willen zoeken naar de tijd waar ergens deze geschiedenis zich afspeelt, hebben we niet zo nauwkeurige gegevens: **Ruth 1:1** → „**In de tijd dat de richters richtten...**“

Richteren is een lange tijd. Van Jozua tot eind Samuël, en dat is ongeveer **400 jaar**.

Precieze bepaling van de tijd is niet echt nodig.

Belangrijker is te letten op de **toestand** van deze tijd, en deze is niet van de **poes**.... In Richteren kunnen wij bijvoorbeeld lezen: „**In die dagen**

was er geen koning in Israël, ieder deed wat goed was in zijn ogen“. Als u verder onderzoek wilt doen, moet u het boek Richteren onderzoeken:

Richteren 1 tot 16 zijn ongeveer chronologisch gebeurde geschiedenissen.

Richteren 17 tot 21 bevatten twee geschiedenissen met als thema: **geweldpleging, afgoderij, verwarring, zedeloosheid**, - met als gevolg: **honger**.

Ruth 1:16

Richt. 17:6

Hongersnood, opdat het volk misschien tot bewustzijn zou komen.

De plaats heet **Bethlehem-Efrata**, en dat is merkwaardig. De naam Bethlehem-Efrata heeft verschillende betekenissen, waarvan we wellicht kennen: „**Broodhuis**“. Maar andere betekenissen zijn: „plaats van vruchtbaarheid“; ook nog: „Hij zal geprezen zijn“. En verder: Plaats waar Hij onze zielen voedt met Zichzelf.

U ziet het: dat alles getuigt alleen maar van grote bekommernis en bemoeienis van de Heer aangaande Zijn volk.

Merkwaardig: over de plaats die „broodhuis“ genoemd wordt trekt de Heer zijn zegenende hand terug.

Nooit kunnen of mogen wij zeggen dat de Heer een hongersnood **doet** komen. Hier wordt het volk opnieuw bepaald bij- of gewezen op de **eerste essentie** van het mens-zijn; dat is liefde, dat is begrip en verdraagzaamheid, dat is het tegengestelde van ik-gerichtheid.

Hongersnood in het land „vloeiende van melk en honing“; hongersnood in de plaats die men „broodhuis“ noemt.

Een gezin, dat van Elimelech, vlucht.

„Gegzegd „tijdelijk“, totdat die hongersnood voorbij zou zijn. Een restant van dat gezin keert na tien jaren gehavend en verhakkeld terug.

Gemeente, wij zouden even dieper moeten ingaan op de drijfveren of op de motivaties van dat vertrek, maar eerst zou ik eventjes de **naambetekeningen** moeten toelichten, uiteraard

ook hoe dat „emigrerende“ gezin er uitziet.

Elimelech is het gezinshoofd. De naam, net als Elia, betekent: „Mijn God is koning“, ofwel: „De Here is God“.

Naomi: de vrouw van Elimelech. De naam betekent: „Mijn liefelijke“, „Mijn lust“, of ook: „Mijn aangenaamheid“. Namen dus, die op zich getuigenissen zijn.

Merkwaardig is nu dat de namen van de twee zonen als anti-getuigenissen klinken:

Maclon: betekent „ziekte“, zonder meer.

Chiljon: betekent „pijn“, „uittering“. en

Ruth: betekent „vredegeving“.

Naambetekeningen die voor ons boekdelen spreken.

De Goudtestamentische geschiedenissen, en dat moeten wij steeds voor ogen hebben, zijn geschiedenissen over mensen; over wat in hun binnenste omgaat, hun noden en vreugden, hun handelen, hun motivaties, hun beslissingen.

Op die manier staan die oudtestamentische geschiedenissen heel dicht bij ons.

Elimelech is bij uitstek een figuur die zich tussen ons kon bevinden. Is het niet ook onze zaak dat ^{ook} wij vaak aan Gods Woord „onbevredigd“ blijven? Elimelech bleef in het „broodhuis“ onbevredigd.

De zedelijke neergang in Israël was op elk levensaspect te zien. Hoogmoed en eigengerichtheid waren schering en inslag.

Waar de mensen steeds meer naar eigen goedvinden en naar eigen gecreëerde en vooropgestelde wetgeving willen leven, zet God, met de Goddelijke wetgeving, die ook „**liefde**” inhoudt, **een stap achteruit**.

Tezelfdertijd, en evenveel, gaan Zijn bescherming, en Zijn beschermende hand achteruit. Zijn liefde, Zijn bekommernis, gaan **NIET** achteruit.

Die „stap achteruit” doet diep pijn. Er komt verwarring, hongersnood, er komt ellende.

Kijkt naar het **Paradijsverhaal**: De mens wilde kennis nemen van goed en kwaad: Hij kreeg kennis van goed en kwaad, het uitzicht van de aarde veranderde drastisch....

Kijkt naar het **verhaal van de „Verloren zoon”**. Deze wilde niet meer van zijn vader afhankelijk zijn. Hij vertrok, maar keerde in diepe nood terug....

Kijkt naar wat vandaag gebeurt: Toenemende wetsverachting, liefde die verkilt... (Matth 24:12)

Dagen blijken gegeven te zijn alleen voor eigen bevrediging....

Maar **van wie „krijgen”** wij onze dagen...?

Elimelech vluchtte. - Ook wij: vluchten. **Zeer** dikwijls.

Is het wegblijven uit de kring der gemeente, uit de „plaats” waar de bemoeienis Gods u te kennen gegeven wordt **soms geen vluchtreactie?**

Elimelech vluchtte, en daarbij stelde hij zich geen vragen, geen gebedsvragen omtrent oorzaak of reden van de hongersnood. - **Zonder** zich vragen te stellen naar Gods bedoelingen. **En** dat terwijl hij met zijn neus op de feiten zat.

Elimelech: Had hij zich wel **ontvankelijk** opgesteld voor wat van de Heer kwam? Wij denken daarover na; Elimelech **besliste zelf** over zijn lot.

Als ik mijn plaats verlaat, dan verlaat ik de plaats waar God in liefde bemoeienis met mij neemt. (Dan verlaat ik het „broodhuis“.)

En die „noodtoestand“: is dat niet Gods handelen?

Dan verlaat ik ook de plaats waar ik met mijn familie, tot hertoe in kennis Gods gegroeid ben.

Dan ga ik naar een plaats waar ik...**misschien niet meer...** nog de Heer kan verheerlijken....

Iemand was de samenkomsten een beetje moe geworden

Hij besluit om in de voormiddag van de samenkomst zijn vissersgerief op te nemen en te gaan vissen.

Men vroeg hem naar de reden van zijn handelen en

hij antwoordde: „**De opkomst vermindert** toch

zienderogen. - En die meneer daar die heeft me

weldegelijk **op de teentjes getrapt**. - En de stilte aan

het water: dat heb ik **nôdig**. - Daar heb ik mijn

gedachten voor mijzelf. - Daar kan ik met mijzelf in

het reine komen. - Daar heb ik de nodige rust, om

te bidden....” **Gemeente, de man werd in de samenkomst**

nooit meer teruggezien.

Elimelech ging naar een plaats waar hij alleen maar zijn **natuurlijke** behoeften en verlangens kon bevredigen. **Deze zouden dus belangrijker zijn.**

Elimelech had net als veel anderen, net als wij, de steun van de Heer nodig. -

Best mogelijk dat er voedsel was in Moab,

maar het leven,

noch de adem des Heren,

en „alle dingen uit Zijn hand": Dat was er niet!
Maar dat was de weg die Elimelech ging!

In Moab kon hij wellicht nogwel de *schijn* van de belijdenis hoog houden, maar het leven van het getuigenis kwijnt en verdwijnt.

Wat overblijft is de weduwe - staat; een harde werkelijkheid zonder hoop, zonder mogelijkheid van vrucht; en de dingen zijn dubbelzwaar, verdrietig, en troosteloos.

Mijn broeder en zuster, wij hoeven geen naïevelingen te zijn. Spijts de genade die wij bij de Gekruisigde, gestorven en Opgestane Mensenzoon gevonden hebben, en daaromtrent die blijdschap - brengende zekerheid; Spijts dat wij telkens opnieuw kracht kunnen halen uit de verwachting van Zijn Komst:

In ieder gelovige is er een *aantrekkingskracht* naar „Moab".

Daar was brood te vinden: dat is „*levensonderhoud*".

Daar was wijn te vinden: dat is „*vreugde*".

Daar waren schapen, en weiden, en akkerland te vinden, net als in het beloofde land; „vloeiende van melk en honing".

Welk verschil was er dan tussen Israël en de velden van Moab? Wat wij moeten weten, gemeente, is dat de Moabieten een volk zijn dat zijn ontstaan kende door een relatie tussen Lot en zijn eerstgeboren dochter. (Genesis 19:30-38). Een *binding* die niet aan de Heer voorgelegd was. Een binding die *alleen op menselijke overwegingen* steunde. Een binding waarvan het zeer de vraag is of zij Gods Zegen droeg.

Het brood van Moab is vleeselijk, en het brengt vleeselijk leven. Het brood van Bethlehem is geestelijk, door vruchtbaarmaking en zegen van de hemel.

Het doel van Elimelech was als vreemdeling in Moab te verkeren.

Hij wilde er niet voorgoed heen.

Hij wilde niet éénworden met de Moabieten.

- Maar hij stierf er.
- En zijn kinderen vestigden er zich.
- En zijn kinderen huwden met Moabitische jonge vrouwen.

Merkwaardig:

- Elimelech zocht de dingen van de wereld, maar:
- Zijn kinderen zochten de wereld zelf!

De dood kwam, en vrijdelde alle plannen.

Leert dat ons niet dat wie de tuchtiging van de Heer probeert te ontvluchten, ———— óók uit Zijn hand vlucht, en in de strik van de duivel terecht komt.

Wij, gemeente, kunnen best allerhande redenen bedenken waarom het „niet verkeerd“ zou zijn om de „plaats“ te verlaten, maar geen reden houdt stand voor God.

Moab is het volk dat voortgesproten is uit Lot en zijn dochters. Het is de vrucht van een onnatuurlijke verhouding, ook is het de vrucht van dronkenschap.

De naam „Moab“ betekent: „van de vader“.

Moab betekende altijd moeilijkheden, miserie, en dreiging voor Israël.

Moab is een "familievolk" van het volk van God. Het heeft de **vorm** van het getuigenis, maar dat is het niet. Moab is naar het vlees verbonden met Israël, maar niet naar de geest. - **En** het was ook **niet in de geest** dat Lot besloot om met Abraham mee te trekken. Wat had Lot ertoe gebracht om met Abraham mee te trekken? (Gen. 12) Als u Genesis 12 leest krijgt u de indruk dat hij een soort **figurant** is. Lot hoorde van de rijke zegen die aan Abram ^{was} beloofd. Lot dacht wellicht deel aan die zegen te hebben (m.a.w. dat hij een graantje mee zou kunnen pikken)... **... En Lot trok mee met Abraham...**

Vreemd, dat over (het feit van) dat meetrokken van Lot niets werd gezegd; niet van Abraham, niet van de Here...

Wat wij wel weten is dat indien Lot **werkelijk in liefde** Abraham gevolgd moest zijn, er wellicht **heel andere gebeurtenissen** plaatsgehad zouden hebben....

Gemeente, liefde is bidden; en liefde is geven.

- Toen Abraham en Lot besloten niet verder samen te gaan koos en kreeg Lot de gebieden van Sodom en Gomorra; deze waren het vruchtbaarst...
- Toen God besloot om Sodom en Gomorra te vernietigen hief Abraham een smeekbede aan...
- **En tenslotte moesten Lot en zijn familie van de vuurstorm van het oordeel "weggesleurd" worden door de engel Gods....**

Hebt u gemerkt dat Abraham in die verhalen met Lot altijd de **"gevende partij"** is? **Niet als Israël, dat zijn grootste Zoon gegeven heeft. Liefde is geven.**

Hoevelen zijn er niet gelijk Lot, die door de voorbede van de rechtvaardigen „ternauwernood“ gered zullen worden?

Hoeveel christenen zijn er niet gelijk Lot, die zich beetje „slepend“ opstellen? Toen het oordeel over Sodom en Gomorra aanbrak lezen wij: „Lot talmde“.... „Nee toch, mijn Heer“.... zo sprak hij....

En hoevelen zijn er niet gelijk Elimelech, die, op een ogenblik dat het moeilijk wordt, op eigen initiatief beginnen te handelen, geen stand houden, een vluchtreactie beginnen...?

Mij lijken de dingen toch hard, omdat er soms zo weinig liefde in menselijke overwegingen zit.

Zou Elimelech bijvoorbeeld niet veel betekend kunnen hebben voor zijn volk, indien hij te Bethlehem zou gebleven zijn?

God maakt uit iets negatiefs toch iets positiefs...

Nu, gemeente, zit er een geweldige ommkeer in het verhaal. Naomi, vrouw van Elimelech, maar in Moab weduwe geworden, keert terug naar Israël, naar haar geboortegrond Bethlehem. Is het niet merkwaardig, dat juist de terugkeer van de „dochter Israëls“, Naomi, bewerkt dat Ruth, een heidense dochter, kan opgenomen worden in Israël en verenigd worden met Israël? - Weet daarbij, gemeente, dat het boek „Ruth“ een van de vijf feestrollen is in Israël.

Ruth, een heidense vrouw, gaat naar Israël.

Ruth, geen jonge vrouw, maar een weduwe, (en dat is van betekenis) gaat naar Israël, neemt binding met Israël, gaat naar de God van Israël.

Ruth 1:16

„...uw volk is mijn volk en uw God is mijn God...“

Symboliseert Ruth niet de gemeente, die opgenomen wordt door Israël, en door de God van Israël?

En staat Naomi niet als symbool voor Israël in datzelfde verhaal? Spijts die stugge houding waarmee zij eerst voor de dag kwam, neemt ze Ruth toch op in het midden van haar volk.

Welnu, gemeente, hier kunnen wij alleen maar constateren hoe wonderbaarlijk en liefdevol Gods handelen is.

Bij het Bijbelboek Ruth, dat begint met het verhaal van Elimelech, moest ik denken aan het verhaal van een schaap dat altijd weer wilde weglopen uit de kudde. De herder vertelde dat dat schaap gezoogd werd door een geit, totdat het zelf gras kon eten, en dan werd het bij de kudde gevoegd.

Maar het werd een last voor de herder. Telkens dat schaap de stem van een geit hoorde, wilde het weglopen uit de kudde. Totdat de herder besloot om het pootje van dat schaap te breken, en onmiddellijk te verbinden. Vanaf dat ogenblik bleef het schaap bij de kudde.^{en het pootje genas.} Nu bedenken wij: die herder handelde niet zeer herderlijk. Maar soms kan het niet anders of er moet een zeer harde les komen. Voor de herder moet dat een heel moeilijk karwei geweest zijn.

Naömi, dochter uit Israël, keerde vermoeid, verdrietig, en geestelijk zwaar belast naar Israël terug.

Hoe heel anders dan het gezelschap van Abraham was het gezelschap van Naömi.

Ruth 1:16

„Waar gij zult heengaan zal ik heengaan, en waar gij zult vernachten zal ik vernachten; uw volk is mijn volk en uw God is mijn God“....

Gemeente, hier nu die kapitale vraag die ik aan mezelf wil stellen (maar misschien durf ik dat haast niet): **Ben ik een Lot-christen of ben ik een Ruth-christen? Of ben ik iets zo daar tussenin zo...?**

God bewerkt de dingen wonderlijk. **God** geeft het niet op **God** maakt uit iets negatiefs toch iets positiefs. **Dat** leert ons het verhaal van Ruth.

Juist het „neen“ van Israël tegen zijn verlosser, zij brachten Hem ten dode, gaf ons, heidenen de kans om „ja“ te zeggen tegen de Almachtige.

God geve dat de bedenkingen van vandaag ons bij mogen blijven.
Amen.